Journal of
Clinical Sport NeuroPsychology Vol. 1, No. 3, Winter 2022

Research Paper

Mediating Role of Student–Sport Teacher Relationship Quality in Relation between Emotional Self-Regulation and Assertiveness of Secondary High-School Students in Kerman City

Hojjatollah Khalooei[1], **Hasan Khalooei**[2], **Meysam Khalooei**[3]

1. M.Sc. of Educational Sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
2. M.Sc. of Educational Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran.
3. M.Sc. of Clinical Psychology, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran.

Citation: Khalooei H, Khaloei H, Khaloei M. Mediating Role of Student–Sport Teacher Relationship Quality in Relation between Emotional Self-Regulation and Assertiveness of Secondary High-School Students in Kerman City. J Clin Sport Neuropsychol 2022; 2 (1): 56-68.

URL: http://jcsnp.ir/article-1-21-en.html

10.21859/JCSNP.2.1.6

ARTICLEINFO

Keywords:

Assertiveness;
Emotional Self-Regulation;
Sports Teacher;
Students.

Received: 03 Dec 2021
Accepted: 30 Jan 2022
Available: 1 Feb 2022

ABSTRACT

Background and Purpose: Assertiveness ability improves psychological-social skills, academic achievement, and self-esteem. Emotional self-regulation causes identifying emotions in people and helps them to succeed in academic achievement and social interactions. Student-teacher relationship quality has a major in regulating emotions and improving academic achievement and social interactions. Thus. This study aimed to investigate the mediating role of student–sports teacher relationship quality in the relation between emotional self-regulation and assertiveness of secondary school students in Kerman city.

Method: This descriptive-correlation study based on the structural equations model (SEM) was conducted among students (N=900) secondary school students in Kerman city during the 2020-2021 years. The participants were selected by two-stage cluster random sampling. A total of 270 students participated in this study. They were randomly selected from five all-girl schools and five all-boy schools, one class for each school. The participants completed the student-teacher relationship questionnaire (Murray and Zvoch, 2011), emotional self-regulation questionnaire (Hofmann and Kashdan, 2010), and assertiveness questionnaire (Gambril and Rigi, 1975). The SPSS-23 and AMOS-23 were used to analyze the data.

Results: The results indicate that emotional self-regulation predicted directly %47 variances, indirectly %22, and a totally %69 variance of assertiveness. Student–sports teacher relationship quality directly predicted %43 of the variance of the assertiveness. Bootstrapping test confirmed the mediating role of student–sports teacher relationship quality in the relation between emotional self-regulation and the assertiveness of secondary school students in Kerman city. The results confirmed the proposed model by indexes of Chi-square=1.47, P-value=%071, RMSEA=0.042, RMR=0.088. The CFI, GFI, and NFI >%.90 were also appropriate. In sum, emotional self-regulation had positive effects on assertiveness by mediating the role of student–sports teacher relationship quality in secondary school students in Kerman city.

Conclusion: We suggest emotional self-regulation and student–sports teacher relationship quality will be considered to improve the students' assertiveness.

Corresponding author: Hengameh Safargholi, M.Sc. of Clinical Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen.
E-mail: h137171kh@gmail.com
Tel: (+98) 0343-02116090
2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

Introduction

Adolescence is a critical period for physical, psychological, emotional, behavioral, and cognitive development, which are essential prerequisites for mental well-being in adulthood [1]. Teenagers require the ability to express themselves to address their challenges effectively. Expressing oneself contributes to enhancing adolescents' social relationships. A significant influencing factor on assertiveness can be emotional self-regulation. Individuals with emotional self-regulation successfully navigate various life domains by identifying and managing their emotions. A positive correlation between assertiveness and emotional self-regulation has been observed in high school female students and in a quasi-experimental study. However, despite the potential relationship between these variables, they have not been extensively studied together. Another critical factor in enhancing adolescents' social, psychological relationships, and academic performance is the quality of the teacher-student relationship. This relationship plays a significant role in regulating emotional and social factors and students' success. Studies have shown that when student adolescents are interested in a teacher, they are motivated academically, and their emotions become more positive. Additionally, a positive correlation has been reported between assertiveness and the behavior of sports coaches. Furthermore, exercise contributes to increased assertiveness through improved self-regulation skills and a positive self-attitude. Therefore, sports teachers have a crucial role in enhancing student expression and emotional self-regulation, which have been overlooked and unfortunately not adequately studied. While some studies have examined the relationship between assertiveness and emotional self-regulation separately or individually with teacher communication quality, none have explored the relationship among all three variables, especially in sports teachers. Hence, the aim of this study is to investigate the mediating role of the quality of communication between sports teachers and students in the relationship between emotional self-regulation and assertiveness among second-year high school students in Kerman. The main hypothesis of the research is that there is a significant relationship between emotional self-regulation and assertiveness among second-year high school students in Kerman through the mediating role of the quality of communication between sports teachers and students.

Method

The research method was descriptive-correlation based on a structural equation model. This study was conducted in the 2020–21 academic year with the aim of investigating the communication factors mentioned in the introduction section in secondary school boys and girls in Kerman. According to the information obtained from the education system of the province, 900 people were studying in 10 high schools for girls and 10 high schools for boys in different parts of Kerman. A two-stage random clustering method was used for sampling. In the first stage, to cover all high schools in different regions, high schools were selected that cover the statistical community, and 5 schools were selected for boys and 5 schools for girls. In the next stage, one class was selected from each school at this educational level. A total of 270 people, including 140 boys and 130 girls, were studied. In order to collect demographic information, questions about age, gender, marital status, and level of education were included in the questionnaire. In this study, three questionnaires were used, which were as follows:

Assessment of structures, the teacher-student quality relationship questionnaire, the Hoffman and Kashedan questionnaire, and the Gambrill and Reggie expression questionnaire were used. In order to analyze the data, SPSS-23 software was used to calculate descriptive and correlation indices, and version 23th of AMOS software was used to model structural equations.

Findings

Demographic findings have shown that emotional self-regulation directly predicted 47% of the variance in expression and indirectly predicted 22% of the variance in expression, totaling 69% of the

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

variance in expression. Teacher communication quality also directly predicted 43% of the variance in expression. Bootstrap test results confirmed the mediating role of teacher-student communication quality in the effect of emotional self-regulation on expression. The obtained fit indices for the model included a relative Chi-square of 1.47, a significance value of 0.071, an RMSEA value of 0.042, an RMR index value of 0.088, and CFI, NFI, and GFI values greater than 0.90, all confirming the model fit. Overall, emotional self-regulation had a significant and positive effect on students' expression through the mediating role of the quality of communication between sports teacher and student in second-year high school students in Kerman. Therefore, it is suggested that in order to improve students' expression, emotional self-regulation and the relationship quality between sports teacher and student be considered.

Discussion and Conclusion

The results of this study confirmed that the quality of the sports teacher-student relationship played a mediating role in the relationship between the impact of emotional self-regulation on expression. Additionally, the quality of the sports teacher-student relationship significantly influenced expression. Based on the results of this study, it is recommended that plans be implemented by the Ministry of Education to enhance the quality of the sports teacher-student relationship to assist students in their expression and to further enhance the impact of emotional self-regulation.

This research was conducted virtually, and since data collection methods involved online questionnaires, caution should be exercised in generalizing the findings. The sample size was limited, and a larger sample needs to be examined. It is suggested that this study be conducted specifically in urban areas. Moreover, the greatest limitation of this study appears to be its reliance on questionnaires and its focus on a specific educational period. Questionnaire-based studies may not encompass all dimensions, and individuals may not always provide honest responses. Therefore, there is a need for broader, qualitative studies across all educational stages to address this limitation.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: All ethical principles are considered in this article. The participants were informed of the purpose of the research and its implementation stages. They were also assured about the confidentiality of their information and were free to leave the study whenever they wished, and if desired, the research results would be available to them. Written consent has been obtained from the subjects. principles of the APA and Helsinki Convention were also observed.

Funding: The present study was conducted by the authors with no financial support.

The role of each of the authors: The role of each of the authors: Conceptualization, methodology, validation, analysis, research, resource, writing, drafting, visualization, project management: All authors; Supervision: Khalooi; Financing: Khalooi.

Conflict of interest: This study was conducted with no conflict of interest and the results have been reported vividly with no bias.

Acknowledgments: In the end, the authors thank and appreciate all the people who participated in the present study.

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

مقاله پژوهشی

نقش میانجیگری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز در رابطه بین خودگردانی هیجانی و ابراز وجود دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان

حجت‌اله خالویی[1]✉، حسن خالویی[2]، میثم خالویی[3]

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران ایران.
۲. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، واحد کرمان دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران.
۳. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، واحد کرمان دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران.

مشخصات مقاله

کلیدواژه‌ها
ابراز وجود؛
خودگردانی هیجانی؛
دانش‌آموزان،
معلم ورزش.

دریافت‌شده: ۱۴۰۰/۰۹/۱۲
پذیرفته‌شده: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰
منتشرشده: ۱۴۰۰/۱۱/۱۲

چکیده

زمینه و هدف: توانایی ابراز وجود باعث بهبود مهارت‌های روانی–اجتماعی افراد و همچنین افزایش عزت‌نفس و موفقیت تحصیلی می‌شود. از طرفی دیگر، خودگردانی هیجانی باعث می‌شود که افراد هیجان‌ها را به‌خوبی بشناسند و در زمینه‌های گوناگون تعامل اجتماعی و تحصیلی موفق عمل نمایند. ارتباط معلم با دانش‌آموز ممکن است در تنظیم هیجان و بهبود توانایی ابراز خود نقش میانجی داشته باشد و همچنین باعث بهبود تعامل اجتماعی و موفقیت تحصیلی شود. بنابراین، این مطالعه با هدف بررسی نقش میانجیگری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز در رابطه بین خودگردانی هیجانی و ابراز وجود دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان انجام شد.

روش: این مطالعه توصیفی–همبستگی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری است. این مطالعه در سال تحصیلی ۱۴۰۰–۱۳۹۹ در میان دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان (۹۰۰ نفر) انجام شد. نمونه‌گیری به‌صورت خوشه‌ای تصادفی دومرحله‌ای انجام شد. در این مطالعه ۵ مدرسه دخترانه و ۵ مدرسه پسرانه به‌صورت تصادفی انتخاب شدند و در هر مدرسه یک کلاس از دوره دوم متوسطه انتخاب شد و درمجموع ۲۷۰ نفر برای مطالعه موردبررسی قرار گرفتند. در این مطالعه بر اساس سنجش سازه‌ها از پرسشنامه ارتباط کیفیت معلم–دانش‌آموز (موری و زوواک، ۲۰۱۱)، پرسشنامه خودگردانی هیجانی (هافمن و کاشدان، ۲۰۱۰) و پرسشنامه ابراز وجود (گمبریل و ریجی، ۱۹۷۵) استفاده شد. از نسخه ۲۳ نرم‌افزار SPSS برای محاسبه شاخص‌های توصیفی و همبستگی و از نسخه ۲۳ نرم‌افزار AMOS برای مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که خودگردانی هیجانی به‌طور مستقیم ۴۷ درصد از واریانس ابراز وجود و به‌طور غیرمستقیم ۲۲ درصد از واریانس ابراز وجود و درمجموع ۶۹ درصد از واریانس ابراز وجود را پیش‌بینی کرد. کیفیت ارتباط معلم نیز ۴۳ درصد از واریانس ابراز وجود را به‌طور مستقیم پیش‌بینی کرد. نتایج آزمون بوت–استراپ تأییدکننده نقش میانجی کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز در تأثیر خودگردانی هیجانی بر ابراز وجود بود. شاخص‌های به‌دست‌آمده برای برازش مدل شامل مجذور خی نسبی ۱/۴۷، ارزش معنی‌داری ۰۷۱/۰، مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۴۲، مقدار شاخص RMR برابر با ۰/۰۸۸ و مقادیر CFI، NFI و GFI بزرگتر از ۰/۹۰ همگی تأییدکننده برازش مدل بودند. درمجموع خودگردانی هیجانی تأثیر مثبت و قابل‌توجهی بر ابراز وجود دانش‌آموزان با نقش میانجی‌گری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز در دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان داشت.

نتیجه‌گیری: بنابراین پیشنهاد می‌شود برای بهبود ابراز وجود دانش‌آموزان، خودگردانی هیجانی و ارتباط کیفیت معلم ورزش با دانش‌آموز، موردتوجه قرار گیرد.

✉ **نویسنده مسئول:** حجت‌اله خالوئی، دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران ایران.
رایانامه: h137171kh@gmail.com
تلفن: ۰۳۴۳–۰۲۱۱۶۰۹۰

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

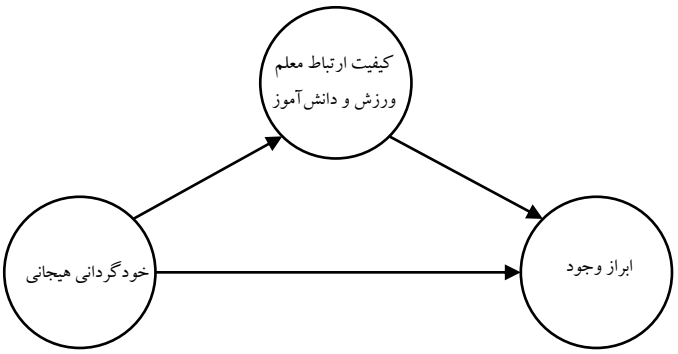
مقدمه

نوجوانی دوره مهمی برای رشد فیزیکی، روانی، هیجانی، رفتاری و شناختی است، که این عوامل پیش‌نیازی برای سلامت روانی در دوره‌های بزرگسالی هستند، که لزوم توجه به آن‌ها را بیشتر مورد تأکید قرار می‌دهد (۱). نوجوانان امروزی با مسائل و مشکلات روانی زیادی همانند افسردگی، احساس گناه، علاقه نشان ندادن برای مشارکت در فعالیت‌های مختلف، خواب‌آلودگی، احساس گیجی و ... هستند و برای مبارزه با چنین مشکلاتی نیازمند داشتن ابراز وجود هستند (۲). ابراز وجود به بهبود روابط اجتماعی نوجوانان کمک می‌کند، همچنین باعث می‌شود که نوجوانان، از علاقه‌مندی‌هایشان بدون نگرانی و استرس صحبت کنند و از حقوق خود بدون درگیری و خشونت دفاع نمایند (۳). ابراز وجود باعث می‌شود که نوجوانان احساس رضایت از خود و کیفیت زندگی داشته باشند و راهی را برای حل مشکلاتشان بدون کمک‌ها و مشاوره‌های روان‌شناسی پیدا کنند (۴). نادیده انگاشتن ابراز وجود ممکن است باعث نقایص در عملکرد تحصیلی نوجوانان و یادگیری مهارت‌ها شود که عمدتاً به دلیل اضطراب زیاد است (۵). عوامل مختلفی می‌توانند بر ابراز وجود نوجوانان تأثیر بگذارند و با ابراز وجود ارتباط نزدیکی داشته باشند، همانند خودگردانی هیجانی (۶). خودگردانی نیز همانند ابراز وجود بر عملکرد تحصیلی و بهبود روابط اجتماعی دانش‌آموزان نوجوان تأثیر دارد و یک عامل برای رشد تحصیلی و هیجانی و مهارت‌های روانی–اجتماعی در دانش‌آموزان است (۶). خودگردانی هیجانی کمک می‌کند تا افراد هیجان‌های نامطلوب را کنار بگذارند و در موقعیت آرام هیجان‌ها را نشان دهند (۷). افرادی که دارای خودگردانی هیجانی هستند، احساسات خود را به‌خوبی می‌شناسند، آن‌ها را تنظیم می‌کنند، احساسات افراد دیگر را درک می‌کنند و در تمام حوزه‌های مختلف زندگی به شکل موفق عمل می‌کنند (۸). ارتباط مثبتی بین ابراز وجود و خودگردانی هیجانی در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی (۶) و همچنین در یک مطالعه نیمه تجربی روی دانش‌آموزان (۹) گزارش شده است. متأسفانه با وجود رابطه احتمالی بین این دو متغیر، مطالعات به بررسی آن‌ها نپرداخته‌اند. عامل دیگری که می‌تواند بر بهبود روابط اجتماعی و روانی نوجوانان و بهبود عملکرد تحصیلی تأثیر داشته باشد و همسو با دو متغیر قبلی عمل نماید، کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز است. کیفیت روابط معلم–دانش‌آموز نقش قابل‌توجهی در تنظیم عوامل هیجانی–اجتماعی و کسب موفقیت دانش‌آموزان دارد (۱۰). در یک مطالعه نشان داده شد، زمانی که نوجوانان دانش‌آموز به یک معلم علاقه‌مند هستند، انگیزه برای پیشرفت تحصیلی دارند و هیجان‌های آن‌ها در مسیری مثبت پیش می‌رود (۱۱). در مطالعه‌ای دیگر که به کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز پرداخته شد، نشان داده شد که بین هیجان و کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود داشت (۱۰). اگرچه در رابطه با کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز با ابراز وجود مطالعه‌ای پیدا نشد ولی در یک مطالعه، ارتباط مثبتی بین ابراز وجود و رفتار مربیان ورزشی گزارش شد (۱۲).

یکی از عواملی که می‌تواند نقش بسزایی در بهبود خودگردانی هیجانی از طریق افزایش مهارت‌های خودگردانی و نگرش مثبت به خود شود، ورزش است (۱۳). همچنین ورزش باعث افزایش ابراز وجود از طریق کاهش استرس می‌شود (۱۴). بنابراین معلمین ورزش برای بهبود دادن ابراز وجود دانش‌آموزان و خودگردانی هیجانی وظایف خطیری دارند که تا امروز مغفول مانده است و متأسفانه بررسی نشده است. معلمین ورزش از طریق ارتباطی که با دانش‌آموزان دارند می‌توانند آن‌ها را برای فعالیت‌های بدنی وادار نمایند و مشکلات روانی ناشی از عدم ابراز وجود و ناکامی‌های تحصیلی را کاهش دهند.

درمجموع اگرچه مطالعات ارتباط بین ابراز وجود و خودگردانی هیجان یا ارتباط این دو را جداگانه باکیفیت ارتباط معلم در چندین مطالعه محدود بررسی کرده‌اند ولی تاکنون هیچ مطالعه‌ای ارتباط این سه متغیر را مخصوصاً در معلمین ورزش بررسی نکرده است. بنابراین هدف از این مطالعه بررسی کردن نقش میانجیگری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز در رابطه بین خودگردانی هیجانی و ابراز وجود دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان است. فرضیه اصلی پژوهش این است که رابطه معنی‌داری بین خودگردانی هیجانی و ابراز وجود دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان از طریق نقش میانجیگری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز برقرار است.

مدل مفهومی پژوهش در شکل ۱ آورده شده است.

شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش

روش

الف) طرح پژوهش و شـــرکت‌کنندگان: روش پژوهش توصـ یفی از نوع همبستگی مبتنی بر مدل معادلات ساختاری بود. این مطالعه در سال تحصیلی ۱۳۹۹–۱۴۰۰ با هدف بررسـ ی ارتباط عواملی که در بخش مقدمه ذکر شـد در نوجوانان پسر و دختر متوسطه دوم در شهر کرمان انجام شد. طبق اطلاعات به‌دست‌آمده از آموزش و پروش استان ۹۰۰ نفر در این مقطع در ۱۰ دبیرستان دخترانه و ۱۰ دبیرسـتان پسـرانه در مناطق مختلف کرمان تحصـ یل می‌کردند. برای نمونه‌گیری از روش خوشه‌ای تصادفی دومرحله‌ای استفاده شد. در مرحله اول، برای پوشش دادن تمامی دبیرستان‌ها در مناطق مختلف، دبیرستان‌هایی

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

انتخاب شدند که پوشش‌دهنده جامعه آماری باشند و برای پسران ۵ مدرسه و برای دختران نیز ۵ مدرسه انتخاب شد. در مرحله بعد، از هر مدرسه نیز یک کلاس در این مقطع تحصیلی انتخاب شدند. درمجموع ۲۷۰ نفر شامل ۱۴۰ پسر و ۱۳۰ دختر موردمطالعه قرار گرفتند.

ب) ابزار

پرسشنامه ارتباط کیفیت معلم–دانش‌آموز: تعامل معلم– دانش‌آموز بخش مهمی از فرایندهای آموزش و یادگیری است و معلمانی که از یادگیری فراگیران حمایت می‌کنند در کلاس درس با آن‌ها رفتاری مبتنی بر مساوات نشان می‌دهند. برای سنجش ارتباط معلم–دانش‌آموز از نسخه تغیر یافته پرسشنامه تعامل معلم (۱۵) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۸ گویه با یک طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای به‌عنوان صفر (هرگز) و ۴ (همیشه) دسته‌بندی شد. پایین‌ترین امتیاز آن صفر و بالاترین امتیاز ۴ است. امتیاز پایین نشان‌دهنده کیفیت ارتباط پایین‌تر و نمره بزرگتر نشان‌دهنده کیفیت ارتباط بهتر است. این پرسشنامه دارای سه بعد رهبری، تفاهم و رفتار دوستانه است و از دانش‌آموزان خواسته شد که نظرات خود را در رابطه با معلم ورزش خود، گزینه صحیح را انتخاب کنند. نسخه اصلی آن شامل رهبری، رفتار کمک‌کننده/دوستانه، تفاهم، مسئولیت‌پذیری/آزادی فراگیر، نامطمئن بودن، ناراضی بودن، تنبیه کردن و سختگیر بودن است که چند گزینه از آن در نسخه فارسی حذف شده است. این پرسشنامه ابتدا در اختیار ۵۰ نفر در خارج از شهر کرمان قرار گرفت و نتایج حاکی از روایی ۸۲ درصدی با استفاده از روش تحلیل عامل تأییدی و پایایی ۷۵ درصدی بود.

پرسشنامه خودگردانی هیجان: خودگردانی هیجانی تمایل به کنترل حالت‌های درونی، کنترل تکانه‌ها و رفتارها و انطباق آن با معیارها برای رسیدن به هدف است. در این مطالعه از پرسشنامه هافمن و کاشدان (۱۶) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه بود که بر اساس طیف لیکرت که از صفر (در مورد من اصلاً درست نیست) تا ۴ (در مورد من کاملاً صحیح است) دسته‌بندی شد. پایین‌ترین امتیاز آن صفر و بالاترین امتیاز آن ۴ برای هر متغیر است. نمرات پایین یعنی دارای خودگردانی هیجان پایین‌تر است و نمرات بالاتر دارای خودگردانی هیجان بزرگتر است. این پرسشنامه در هردو نسخه فارسی و اصلی دارای ۲۰ گویه است. این پرسشنامه دارای سه خرده‌مقیاس پنهان‌کاری، سازش‌کاری و تحمل است. این پرسشنامه ابتدا در اختیار ۵۰ نفر در خارج از شهر کرمان قرار گرفت و نتایج حاکی از روایی ۷۹ درصدی با استفاده از روش تحلیل عامل تأییدی و پایایی ۸۰ درصدی بود.

پرسشنامه ابراز وجود: ابراز وجود به‌مثابه یکی از مهارت‌های زندگی، قلب رفتار بین‌فردی، کلید ارتباط‌های انسانی و حاصل تعاملات اجتماعی است که در فرایند جامعه‌پذیری و باز جامعه‌پذیری، تولید و بازتولید می‌شود. این پرسشنامه توسط گمبریل و ریجی (۱۷) تهیه‌شده است و دارای ۴۰ گویه اصلی هست که در برخی از گویه‌های آن به دلیل عدم تطابق با فرهنگ ایرانی، تغییراتی در آن داده‌شده است، و به ۲۲ گویه رسیده است. پرسشنامه ابراز وجود گمبریل و ریجی برخلاف سایر پرسشنامه‌های ابراز وجود برای افراد خاصی ساخته نشده است و گویه‌های آن محدوده وسیعی از موقعیت‌های مختلف را در برمی‌گیرد. هر گویه آزمون یک موقعیتی را که مستلزم رفتار جرئت ورزی است را نشان می‌دهد از آزمودنی خواسته می‌شود که برای پاسخ دادن به گویه‌ها برحسب یک مقیاس درجه‌بندی ۵ گزینه‌ای عمل نماید. پایین‌ترین امتیاز آن ۱ و بالاترین امتیاز آن ۵ است. امتیاز پایین‌تر نشان‌دهنده ابراز وجود پایین‌تر و نمره بزرگتر نشان‌دهنده ابراز وجود بزرگتر است. این آزمون دارای چند رشته گویه است: الف) رد کردن تقاضا ب) بیان کردن محدودیت‌های شخصی ج) پیش‌قدم شدن در آغاز یک برخورد اجتماعی و بیان احساسات مثبت ج) کنارآمدن و قبول انتقاد چ) قبول تفاوت داشتن با یکدیگر ح) ابراز وجود در موقعیت‌هایی که باید کمک کرد خ) پس‌خوراند منفی. این پرسشنامه برخلاف سایر پرسشنامه‌های جرئت ورزی برای افراد خاصی ساخته نشده است و گویه‌های آن محدوده وسیعی از موقعیت‌های مختلف را در برمی‌گیرد.

ج) روش اجرا: معیارهای ورود در این مطالعه به این صورت بود که همه افراد در متوسطه دوم در شهر کرمان موردمطالعه قرار گرفتند و دیگر مقاطع وارد مطالعه نشدند. دومین عامل برای شرکت در مطالعه رضایت افراد برای شرکت در مطالعه بود و افرادی که رضایت نداشتند، شرکت داده نشدند. با توجه به بررسی ابراز وجود و خودگردانی هیجانی، افرادی که مشکلات اعصاب و روان داشتند، در مطالعه شرکت داده نشدند و در صورت پنهان‌کاری و فهمیدن در طول مطالعه، اخراج شدند. همچنین افراد برای سلامت فیزیکی بررسی شدند، چون در این مطالعه معلم ورزش و بحث ورزش مطرح بود، افرادی مدنظر بودند که با معلم ارتباط داشته باشند و مانعی برای انجام فعالیت‌های بدنی نداشتند. همچنین افرادی که داروهای افسردگی و روان‌پریشی مصرف کردند، موردمطالعه قرار نگرفتند.

برای رعایت کدهای اخلاقی رضایت‌نامه کتبی آگاهانه از تمام دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش اخذ شد و به آن‌ها این اطمینان داده شد که اطلاعات دریافت شده از آنان به‌صورت محرمانه خواهد ماند و کسانی که مایل نیستند به این گویه‌ها پاسخ دهند می‌توانند در هر مرحله‌ای از پاسخگویی که هستند همکاری خود را ادامه ندهند. بدین‌صورت سعی شد اصول اخلاقی در پژوهش رعایت گردد. در این مطالعه، فرصت کافی برای پاسخگویی به گویه‌ها داده شد. به‌منظور تحلیل داده‌ها از نسخه ۲۳ نرم‌افزار SPSS برای محاسبه شاخص‌های

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

توصیفی و همبستگی و از نسخه ۲۳ نرم‌افزار ایمس برای مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها

چون دانش‌آموزان از یک مقطع تحصیلی انتخاب شدند، بیشینه اختلاف سنی یک سال را داشتند. همان‌گونه که اشاره شد از ۲۷۰ نفر موردمطالعه، ۱۴۰ نفر پسر (۵۱/۸۵٪) و ۱۳۰ نفر دختر (۴۸/۱۵٪) دختر بودند. نتایج نشان داد که میانگین سنی افراد موردمطالعه ۱۶/۲۰ سال با انحراف معیار ۰/۸۵ بود. بر اساس خود اظهاری دانش‌آموزان آن‌ها سابقه بیماری‌های روانی نداشتند، دارای محدودیت برای فعالیت بدنی نبودند و هیچ داروی روان‌پریشی خاصی را مصرف نکردند.

میانگین و انحراف معیار برای مؤلفه‌های مختلف این پرسشنامه در جدول ۱ آورده شده است. همان‌گونه که نتایج نشان می‌دهد، میانگین مؤلفه‌ها بین ۲/۵۰ تا ۳/۵۰ است و این نتیجه نشان می‌دهد که پاسخ‌دهندگان گزینه‌های متوسط روبه بالا را انتخاب کرده‌اند.

قبل از ورود به بررسی آمار استنباطی باید بررسی کرد که داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار هستند تا با توجه به آن آزمون همبستگی مناسب را انجام داد. در این مطالعه با توجه به حجم نمونه از آزمون کولموگروف–اسمیرنوف استفاده شد و نتایج برای این آزمون در ستون K-S گزارش شده است. بر اساس نتایج، داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار بودند و درنتیجه از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج برای آزمون همبستگی پیرسون در جدول ۳ گزارش شده است. بر اساس نتایج، ارتباط معنی‌داری بین تمام مؤلفه‌ها وجود داشت و این ارتباط در پنهان‌کاری و پس‌خوراند منفی با دیگر مؤلفه‌ها از نوع منفی بود.

جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد و نتایج آزمون کولموگروف–اسمیرنوف

مؤلفه	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	K-S	p
تحمل	۳/۰۵	۰/۵۸	۱/۰۸	۴/۰۰	۰/۰۴۴	۰/۲۹۴
سازش	۳/۱۰	۰/۴۲	۱/۵۰	۳/۷۰	۰/۰۵۷	۰/۲۶۴
پنهان‌کاری	۲/۶۵	۰/۳۶	۱/۲۰	۳/۴۰	۰/۰۴۶	۰/۲۸۸
خودگردانی هیجان	۲/۹۶	۰/۵۸	۰/۸۵	۳/۵۰	۰/۰۸۴	۰/۱۶۸
رهبری	۳/۰۲	۰/۴۵	۱/۲۰	۴/۰۰	۰/۰۹۷	۰/۰۵۲
تفاهم	۳/۰۸	۰/۵۸	۱/۰۰	۴/۰۰	۰/۰۹۱	۰/۰۶۰
رفتار دوستانه	۳/۲۵	۰/۳۹	۰/۹۰	۴/۰۰	۰/۰۶۱	۰/۲۰۰
کیفیت ارتباط معلم–دانش‌آموز	۳/۱۲	۰/۵۸	۱/۲۰	۴/۰۰	۰/۰۸۱	۰/۱۷۴
رد کردن تقاضا	۳/۰۹	۰/۲۵	۱/۲۰	۴/۱۰	۰/۰۹۸	۰/۰۵۰
بیان کردن محدودیت‌های شخصی	۳/۰۲	۰/۴۹	۱/۰۲	۴/۵۰	۰/۰۴۴	۰/۲۹۴
پیش‌قدم شدن در آغاز یک برخورد اجتماعی	۲/۹۹	۰/۶۷	۱/۲۰	۴/۲۰	۰/۰۴۲	۰/۲۹۶
بیان احساسات مثبت	۳/۰۵	۰/۳۶	۱/۵۰	۵/۰۰	۰/۰۱۷	۰/۳۲۱
کنارآمدن و قبول انتقاد	۳/۱۲	۰/۵۸	۱/۲۰	۴/۳۰	۰/۰۱۶	۰/۳۲۰
قبول تفاوت داشتن با یکدیگر	۳/۰۷	۰/۴۳	۱/۵۰	۴/۳۰	۰/۰۰۱	۰/۸۵۰
ابراز وجود در موقعیت‌هایی که باید کمک کرد	۳/۲۵	۰/۵۲	۱/۲۰	۴/۵۰	۰/۰۵۲	۰/۲۸۰
پس‌خوراند منفی	۲/۶۹	۰/۳۷	۱/۲۰	۳/۳۰	۰/۰۶۰	۰/۲۰۰
ابراز وجود	۳/۰۳	۰/۳۵	۱/۵۰	۴/۱۰	۰/۰۸۰	۰/۱۷۴

قبل از ورود به مدل‌سازی معادلات ساختاری لازم است که از مفروضه‌های آن اطمینان به عمل آورد. برای مدل‌سازی معادلات ساختاری و اطمینان از نتایج باید حجم نمونه کمتر از ۱۰۰ نفر نباشد که در این مطالعه ۲۷۰ نفر موردمطالعه قرار گرفتند. همچنین داده‌ها باید ناکامل نباشند و در صورت ناکامل بودن باید آن‌ها را حذف کرد که در این مطالعه، تمامی داده‌ها کافی بودند و داده ناکاملی وجود نداشت و درنتیجه مدل با استفاده از نرم‌افزار ایمس ۲۳ ترسیم شد (شکل ۲). قبل از ورود به بررسی اثرات و تحلیل نتایج به‌دست‌آمده از مدل معادلات ساختاری لازم است که بررسی شود که مدل از برازش مناسبی برخوردار است یا خیر. برای بررسی شاخص برازش مدل از متغیرهای مختلفی استفاده شد، شامل مجذور خی نسبی (CMIN/DF)، شاخص نیکویی برازش

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

(GFI)، شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده (AGFI)، شاخص نیکویی برازش هنجار شده (NFI)، شاخص برازش تطبیقی (CFI) و ریشه میانگین مربعات خطای برآورد شده (RMSEA). مقادیر مورد انتظار برای این پارامترها بر اساس مطالعات قبلی (۱۵) در جدول ۳ گزارش شده است.

جدول ۲. همبستگی متغیرهای پژوهش

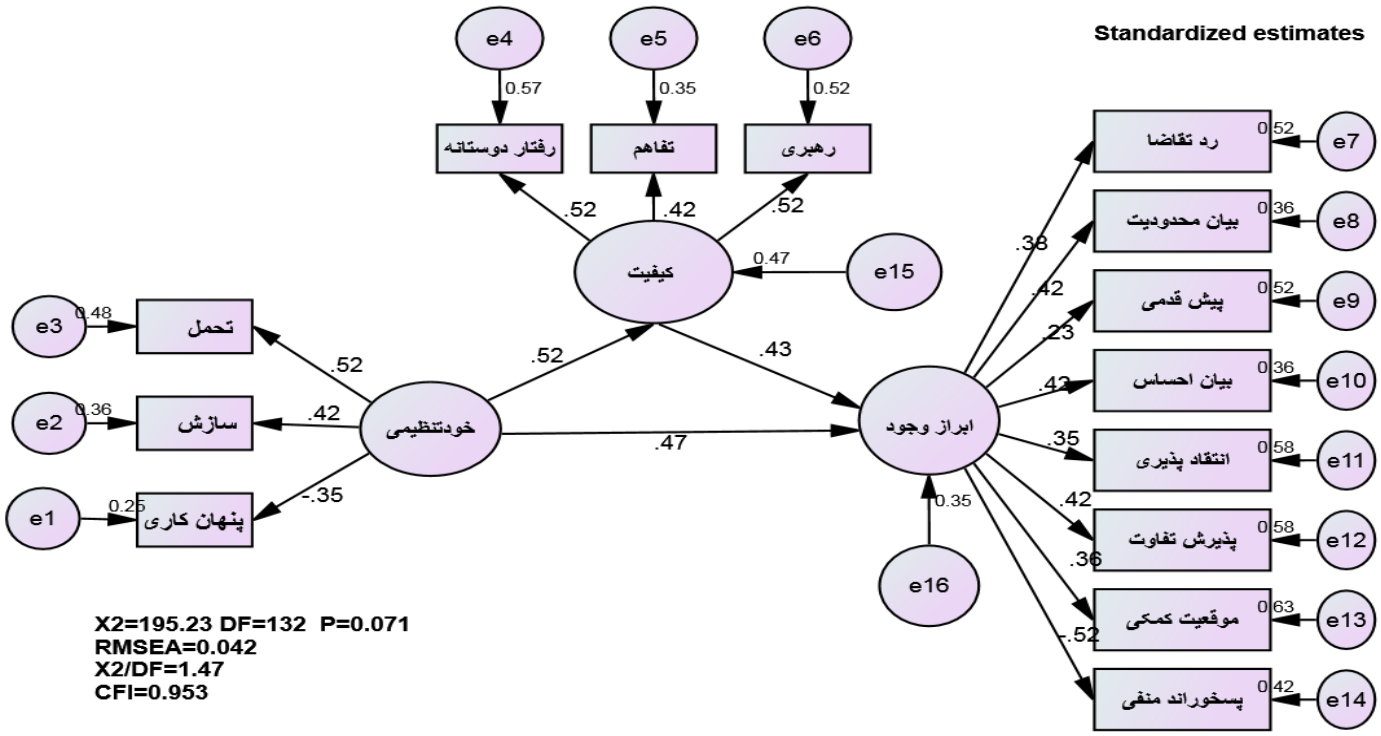
مؤلفه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱. سازش	۰/۶۷۵															
۲. پنهان‌کاری	-۰/۵۲۳	-۰/۵۱۷														
۳. خودگردانی	۰/۵۴۸	۰/۵۱۳	-۰/۵۸۱													
٤. رهبری	۰/۴۲۵	۰/۲۹۵	-۰/۴۱۶	۰/۵۸۱												
۵. تفاهم	۰/۷۱۵	۰/۵۱۸	-۰/۵۴۲	۰/۴۵۸	۰/۵۱۸											
۶. رفتار دوستانه	۰/۶۲۱	۰/۴۱۳	-۰/۵۷۳	۰/۸۵۲	۰/۵۲۱	۰/۵۹۵										
۷. کیفیت	۰/۶۳۵	۰/۴۵۷	-۰/۶۳۹	۰/۷۱۷	۰/۵۵۱	۰/۴۷۳	۰/۵۱۸									
۸. رد تقاضا	۰/۵۱۸	۰/۵۴۱	-۰/۷۱۷	۰/۹۳۱	۰/۳۷۱	۰/۵۶۷	۰/۴۴۱	۰/۴۴۴								
۹. بیان محدودیت	۰/۵۵۵	۰/۶۱۶	-۰/۴۴۸	۰/۵۵۷	۰/۴۱۵	۰/۴۰۵	۰/۵۲۳	۰/۶۴۷	۰/۴۸۵							
۱۰. پیش‌قدمی	۰/۴۵۱	۰/۳۵۸	-۰/۲۳۹	۰/۷۶۳	۰/۵۹۸	۰/۲۵۸	۰/۳۵۶	۰/۷۷۴	۰/۷۴۱	۰/۵۸۲						
۱۱. بیان احساس	۰/۵۱۸	۰/۶۳۲	-۰/۵۶۵	۰/۸۴۱	۰/۶۳۲	۰/۷۱۴	۰/۵۵۲	۰/۶۶۶	۰/۵۸۵	۰/۵۹۲	۰/۴۷۵					
۱۲. انتقادپذیری	۰/۶۴۲	۰/۵۸۷	-۰/۳۶۹	۰/۲۷۵	۰/۳۱۳	۰/۵۱۷	۰/۴۴۲	۰/۵۵۶	۰/۵۰۵	۰/۵۸۷	۰/۴۴۴	۰/۵۴۱				
۱۳. پذیرش تفاوت	۰/۵۵۵	۰/۶۳۲	-۰/۴۵۱	۰/۸۱۴	۰/۵۵۶	۰/۴۴۶	۰/۸۸۷	۰/۳۳۲	۰/۷۵۱	۰/۶۶۳	۰/۵۲۸	۰/۴۹۹	۰/۵۰۲			
۱۴. موقعیت کمکی	۰/۷۰۵	۰/۶۹۹	-۰/۵۲۱	۰/۷۷۷	۰/۳۲۵	۰/۴۵۵	۰/۷۷۴	۰/۵۵۵	۰/۵۵۸	۰/۶۳۲	۰/۲۵۸	۰/۳۲۵	۰/۴۱۵	۰/۳۲۵		
۱۵. پس‌خوراند منفی	-۰/۴۵۸	-۰/۶۵۲	۰/۵۸۲	-۰/۷۸۵	-۰/۶۲۳	-۰/۴۵۸	-۰/۴۵۸	-۰/۵۲۱	-۰/۵۲۱	-۰/۵۲۸	-۰/۸۵۲	-۰/۵۲۲	-۰/۴۹۸	-۰/۵۸۲	-۰/۶۱۶	
۱۶. ابراز وجود	۰/۵۱۸	۰/۶۳۲	-۰/۵۶۵	۰/۸۴۱	۰/۶۳۲	۰/۷۱۴	۰/۵۵۲	۰/۶۶۶	۰/۵۸۵	۰/۵۹۲	۰/۴۷۵	۰/۴۴۲	۰/۵۵۶	۰/۵۰۵	-۰/۳۶۹	۰/۶۶۳

جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل

نام شاخص	مقدار	دامنه قابل‌قبول
مجذور خی نسبی (CMIN/DF)	۱/۴۷	حداکثر ۲
سطح معناداری	۰/۰۷۱	بزرگ‌تر از ۰/۰۵
شاخص نیکویی برازش تعدیل (GFI)	۰/۹۶	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
شاخص نیکویی برازش هنجار شده (NFI)	۰/۹۶	بزرگ‌تر از ۰/۹۵
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۵۳	بزرگ‌تر از ۰/۹۰
ریشه میانگین مربعات خطای برآورد شده (RMSEA)	۰/۰۴۲	کمتر از ۰/۰۵
ریشه میانگین مجذور باقیمانده‌ها (RMR)	۰/۰۸۸	کمتر از ۰/۱۰

برای بررسی مدل معادلات ساختاری، شاخص‌های آماری مختلفی موردمطالعه قرار گرفتند که در جدول ۴ گزارش‌شده است. مقدار مجذور خی به‌دست‌آمده در این مطالعه ۱۹۵/۲۳بود و درجه آزادی ۱۳۲ بود، مقدار مجذور خی نسبی ۱/۴۷ بود که حاکی از مناسب بودن آن است. مقدار P-value به‌دست‌آمده، ۰/۰۷۱ بود که بزرگ‌تر از ۰/۰۵ بود و حاکی از مناسب بودن برازش بود. مقدار RMSEA برابر با ۰/۰۴۲ بود که کمتر از ۰/۰۵ است. دیگر شاخص‌ها هم مناسب بودند. همچنین مقدار شاخص RMR برابر با ۰/۰۸۸ است که کمتر از ۰/۱۰ است و نشان‌دهنده مناسب بودن برازش است. مقدار دیگر شاخص‌ها نیز بزرگتر از ۰/۹۰ بود که تأییدکننده برازش مناسب مدل است. بنابراین مدل از برازش مناسبی برخوردار است و باید نتایج حاصل از مدل معادلات ساختاری موردبررسی قرار گیرد.

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

شکل ۲ مدل معادلات ساختاری برای تأثیر خودگردانی هیجانی بر ابراز وجود با واسطه‌گری کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز

در ارتباط با خودگردانی هیجانی نتایج نشان داد که خودگردانی هیجانی ۵۲ درصد از واریانس کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز را پیش‌بینی کرد. خودگردانی هیجانی به‌صورت مستقیم ۴۷ درصد از واریانس ابراز وجود و به‌صورت غیرمستقیم ۲۲ درصد از واریانس ابراز وجود را پیش‌بینی کرد و درمجموع ۶۹ درصد از واریانس ابراز وجود در این مدل معادلات توسط خودگردانی هیجانی پیش‌بینی شد. ابعاد خودگردانی هیجانی، شامل تحمل، سازش و پنهان‌کاری به ترتیب ۵۲ درصد، ۴۲ درصد و ۳۵ درصد از واریانس خودگردانی هیجانی را پیش‌بینی کردند. بنابراین تحمل، سازش و پنهان‌کاری به ترتیب بیشترین مقدار از واریانس خودگردانی هیجانی را پیش‌بینی کردند. در بین متغیرهای کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز، رفتار دوستانه و رهبری هرکدام با ضریب استاندارد ۰/۵۲ و تفاهم با ضریب ۰/۴۲ به ترتیب بیشترین تأثیر را روی کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز داشتند. با در نظر گرفتن متغیرهای ابراز وجود و بدون در نظر گرفتن تأثیر مثبت یا منفی، پسخوراند منفی (۵۲ درصد)، پذیرش تفاوت (۴۲ درصد)، بیان احساس (۴۲ درصد)، بیان احساس (۴۲ درصد)، رد تقاضا (۳۸ درصد)، موقعیت کمکی (۳۶ درصد)، انتقادپذیری (۳۵ درصد)، و پیش‌قدمی (۲۳) به‌صورت مستقیم واریانس ابراز وجود را پیش‌بینی کردند. با در نظر گرفتن اثرات غیرمستقیم، تحمل، سازش و پنهان‌کاری به ترتیب ۲۷ درصد، ۲۲ درصد، و ۱۸ درصد از واریانس کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز را پیش‌بینی کردند. ذکر این نکته ضروری است که تأثیر پنهان‌کاری بر کیفیت ارتباط معلم ورزش-دانش‌آموز به شکل منفی بود. همچنین تحمل، سازش و پنهان‌کاری به ترتیب ۳۵ درصد، ۳۳ درصد، و ۲۳ درصد از واریانس ابراز وجود را پیش‌بینی کردند و تأثیر پنهان‌کاری به شکل منفی بود. در ارتباط با مؤلفه‌های ارتباط کیفیت معلم ورزش-دانش‌آموز، رهبری و رفتار دوستانه ۲۲ درصد، و تفاهم ۱۸ درصد از واریانس ابراز وجود را به‌صورت غیرمستقیم پیش‌بینی کردند. همچنین برای بررسی نقش واسطه‌گری ارتباط کیفیت معلم ورزش-دانش‌آموز از آزمون بوت استرپ استفاده شد و نتایج در جدول ۴ تأییدکننده نقش واسطه‌گری بود، زیرا صفر در این فاصله قرار نگرفته است.

جدول ۵ نتایج بوت استرپ مسیر غیرمستقیم

داده	بوت	سوگیری	خطای استاندارد	حد بالا	حد پایین
۰/۴۱	۰/۳۵۲	-۰/۰۰۴	۰/۰۹۶	۰/۶۲۳	۰/۲۶۷

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه با هدف بررسی نقش میانجیگری کیفیت ارتباط معلم ورزش با دانش‌آموز در رابطه بین خودگردانی هیجانی و ابراز وجود دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمان انجام شد. نتایج این مطالعه نشان داد که خودگردانی هیجانی به‌صورت مستقیم ۴۷ درصد از واریانس ابراز وجود دانش‌آموزان موردمطالعه را پیش‌بینی کرد. این نتایج با نتایج مطالعات قبلی برای ارتباط خودگردانی رفتاری و ابراز وجود (۱۷)، خودگردانی با ابراز وجود (۹) و ابراز وجود و خودگردانی هیجانی در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی (۶) در توافق است. مطالعات نشان داده‌اند افرادی که درک درستی از هیجان‌ها ندارند با مشکلات اجتماعی، نگرانی و ابراز وجود ضعیف در جامعه ظاهر می‌شوند (۱۸). افرادی با انگیختگی هیجانی پایین‌تر، مشکلات بزرگ‌تری در تعریف کردن ماهیت هیجان‌هایشان دارند و به دلیل پنهان‌کاری به دنبال پاسخ‌های دیگری برای هیجانهایشان هستند و از دیدگاه ابراز وجود ضعیف هستند که نمی‌توانند ماهیت واقعی هیجان‌ها را پیدا نمایند (۱۹). نتایج مطالعه حاضر نیز نشان داد که پنهان‌کاری تأثیر قابل‌توجهی بر خودگردانی هیجانی داشت. در یک مطالعه نشان داد شد که بیان هیجان‌ها و دوری کردن از پنهان‌کاری باعث می‌شود که افراد هیجان‌ها را بیان کنند و ابراز وجود افزایش یابد. در این مطالعه بر نقش آرمیدگی و تمدد اعصاب به‌عنوان سازوکار اصلی هیجان‌ها بر ابراز وجود تأکید شد (۲۰).

نتایج این مطالعه نشان داد که خودگردانی هیجانی ۵۲ درصد از واریانس کیفیت ارتباط معلم ورزش–دانش‌آموز را پیش‌بینی کرد. این نتایج با نتایج دیگر مطالعات برای ارتباط کیفیت معلم ورزش–دانش‌آموز با خودگردانی همسو است (۱۰، ۲۱، ۲۲). در مطالعه‌ای نشان داده شد که ارتباط نزدیک و حمایت‌کننده بین معلم و دانش‌آموز، در نوجوانان این احساس را پدید می‌آورد که به کلاس درس تعلق دارند و این کار باعث می‌شود که هیجان‌های مثبت در آن‌ها افزایش یابد و هیجان‌های منفی نه‌تنها مخفی شوند، بلکه به سمت یادگیری پیش روند (۲۳، ۲۴). مطالعه‌ای دیگر نشان داد که ارتباط بین هیجان‌ها و کیفیت ارتباط از طریق نقش میانجی ذات و فطرت آدم‌ها است (۱۰). در این مطالعه معلمین ورزش موردمطالعه قرار گرفتند که با هیجان‌های بیشتر از دیگر معلمین سروکار دارند. مطالعات ارتباط مثبتی بین ورزش و خودگردانی هیجانی گزارش کرده‌اند و نشان داده‌اند که ورزش و انجام آن می‌تواند هیجان‌های مثبت را افزایش دهد و هیجان‌های منفی را کاهش دهد (۲۵–۲۷). در تبیین این یافته می‌توان گفت که ارتباط نزدیک و حمایت‌کننده بین معلم ورزش و دانش‌آموز از طریق انجام دادن فعالیت‌های بدنی باعث می‌شود که افراد هیجان‌ها را بیشتر نشان دهند و به سمت هیجان‌های مثبت پیش روند.

نتایج همچنین نشان داد که کیفیت ارتباط معلم ورزش–دانش‌آموز باعث بهبود ابراز وجود شد. این نتیجه همسو با نتیجه یک مطالعه برای ارتباط مثبتی بین ابراز وجود و رفتار مربیان ورزشی بود (۱۲). در تبیین این یافته می‌توان اشاره کرد که ورزش و ارتباط نزدیک و صمیمی بین معلم ورزش و دانش‌آموز باعث می‌شود که افراد استرس و نگرانی‌هایی که دارند کنار بگذارند و به وجود خود و توانایی‌های خود پی ببرند و همچنین تعاملات اجتماعی بیشتری داشته باشند که تمامی این عوامل اثرات مثبتی بر ابراز وجود دارد (۱۴). از طرفی دیگر معلم ورزش و انجام ورزش باعث می‌شود که تعاملات اجتماعی بیشتر شود و افراد احساس تنهایی نکنند و این کار به‌نوبه خود باعث افزایش ابراز وجود می‌شود (۲۸).

نتایج این مطالعه نشان داد خودگردانی هیجانی به‌صورت مستقیم ۴۷ درصد و درمجموع ۶۹ درصد از واریانس ابراز وجود را پیش‌بینی کرد و بخش غیرمستقیم آن از طریق کیفیت ارتباط

معلم ورزش–دانش‌آموز بود. طبق جست‌وجوی انجام‌شده هیچ مطالعه‌ای در این زمینه پیدا نشد ولی در تبیین این یافته می‌توان با استناد صحبت‌های قبلی بیان کرد که کیفیت و ارتباط زیاد معلم ورزش از طریق رهبری، تفاهم و رفتار دوستانه باعث می‌شود که دانش‌آموز هیجان‌های مثبت خودگردانی هیجانی را به سمتی مثبت پیش ببرد، از پنهان‌کاری دوری نماید، تعاملات اجتماعی بیشتری داشته باشد که تمامی این عوامل باعث افزایش ابراز وجود می‌شوند. نتایج این مطالعه تأیید کرد که کیفیت ارتباط معلم ورزش–دانش‌آموز دارای نقش میانجیگری برای رابطه تأثیر خودگردانی هیجانی بر ابراز وجود بود و همچنین کیفیت ارتباط معلم ورزش–دانش‌آموز تأثیر قابل‌توجهی بر ابراز وجود داشت. بر اساس نتایج این مطالعه پیشنهاد می‌شود که برنامه‌ریزی‌هایی توسط وزارت آموزش‌وپرورش صورت گیرد تا کیفیت ارتباط معلم ورزش–دانش‌آموز بیشتر شود تا به ابراز وجود دانش‌آموزان کمک نماید و همچنین کمک کند تا خودگردانی هیجانی تأثیر بیشتری روی ابراز وجود داشته باشد. بزرگ‌ترین محدودیت این مطالعه این است که به‌صورت پرسشنامه و در یک دوره خاص تحصیلی انجام‌شده است. مطالعات پرسشنامه‌ای نمی‌توانند تمامی ابعاد را در نظر بگیرند و افراد ممکن است در ارائه پاسخ‌ها، صداقت را رعایت ننمایند. بنابراین نیاز است که مطالعه‌ای گسترده‌تر و به‌صورت کیفی در تمامی مقاطع انجام شود تا بر این محدودیت فائق آید.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: تمامی اصول اخلاقی در این مطالعه در نظر گرفته‌شده است. شرکت‌کنندگان در جریان هدف تحقیق و مراحل اجرای آن قرار داشتند. آنها همچنین از محرمانه بودن اطلاعات خود اطمینان داشتند و می‌توانستند هر زمان که بخواهند مطالعه را ترک کنند و در صورت تمایل، نتایج تحقیق در اختیار آنها قرار خواهد گرفت. از آزمودنی‌ها رضایت‌نامه کتبی گرفته‌شده است. اصول APA و کنوانسیون هلسینکی نیز رعایت شد.

حامی مالی: این مطالعه بدون حامی مالی و با هزینه شخصی نویسندگان انجام‌شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، اعتبارسنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نگارش پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نوشته،

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

بصری‌سازی، مدیریت پروژه: همه نویسندگان؛ نظارت: حجت‌اله خالویی؛ تأمین مالی: حجت‌اله خالویی.

تضاد منافع: نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تعارض منافعی درباره این پژوهش ندارند.

تشکر و قدردانی: در پایان نویسندگان از تمامی افرادی که در پژوهش حاضر شرکت کردند و با صبر و صداقت خود لازمه ،به ثمر رسیدن این پژوهش شدند تشکر و قدردانی را به عمل می‌آورند.

References

1. Malik K, Varghese B. Impact of Assertiveness Training on Self-Esteem among Adolescents an Indian outlook. International Journal of Health Sciences and Research. 2020;10(7):57-62. http://www.ijhsr.org/IJHSR_Vol.10_Issue.7_July2020/IJHSR_Abstract.09.html
2. Parray WM, Ahirwar G, Kumar S. A study on Assertiveness among rural Adolescents. Group. 2018;3(7200.540):2400.180. http://ijrar.com/upload_issue/ijrar_issue_20542263.pdf
3. Ramadhan I, Keliat BA, Wardani IY. Assertiveness training and family psychoeducational therapies on adolescents mental resilience in the prevention of drug use in boarding schools. Enfermeria clinica. 2019;29:326-30. https://doi.org/10.1016/j.enfcli.2019.04.040
4. PARMAKSIZ I. Relationship of Phubbing, a Behavioral Problem, with Assertiveness and Passiveness: A Study on Adolescents. International Online Journal of Educational Sciences. 2019;11(3). https://doi.org/10.15345/iojes.2019.03.003
5. Speed BC, Goldstein BL, Goldfried MR. Assertiveness training: A forgotten evidence-based treatment. Clinical Psychology: Science and Practice. 2018;25(1):e12216. https://doi.org/10.1111/cpsp.12216
6. Allahyari B, Jenaabadi H. The role of assertiveness and self-assertion in female high school students' emotional self-regulation. Creative Education. 2015;6(14):1616. https://doi.org/10.4236/ce.2015.614163
7. Fayand J, Akbari M, Moradi O, Karimi K. The Effectiveness of Emotional Self-Regulatory Model on Improving the Quality of Life in Multiple Sclerosis Patients. Journal of Health and Care. 2019;20(4):301-11. https://doi.org/10.29252/jhc.20.4.301
8. Wojnarowska A, Kobylinska D, Lewczuk K. Acceptance as an emotion regulation strategy in experimental psychological research: what we know and how we can improve that knowledge. Frontiers in psychology. 2020;11:242. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00242
9. de Acedo Lizarraga MLS, Ugarte MD, Cardelle-Elawar M, Iriarte MD, de Acedo Baquedano MTS. Enhancement of self-regulation, assertiveness, and empathy. Learning and Instruction. 2003;13(4):423-39. https://doi.org/10.1016/S0959-4752(02)00026-9
10. Clem A-L, Rudasill KM, Hirvonen R, Aunola K, Kiuru N. The roles of teacher-student relationship quality and self-concept of ability in adolescents' achievement emotions: temperament as a moderator. European Journal of Psychology of Education. 2021;36(2):263-86. https://doi.org/10.1007/s10212-020-00473-6
11. Raufelder D, Scherber S, Wood MA. The Interplay Between Adolescents'perceptions of Teacher-Student Relationships and Their Academic Self-Regulation: Does Liking a Specific Teacher Matter? Psychology in the Schools. 2016;53(7):736-50. https://doi.org/10.1002/pits.21937
12. Sucan S, Turan MB, Osman P, Karaoğlu B, Doğan D. The relationship of assertiveness and locus of control with learning styles of the physical education and sports school students. International Journal of Sport Culture and Science. 2016;4(Special Issue 1):1-10. https://doi.org/10.14486/IntJSCS529
13. Bezliudnyi O, Kravchenko O, Maksymchuk B, Mishchenko M, Maksymchuk I. Psycho-correction of burnout syndrome in sports educators. Journal of Physical Education and Sport. 2019;19(3):1585-90. https://efsupit.ro/images/stories/septembrie2019/Art%20230.pdf
14. Gonener A. Effect of Sport Education on Stress and Assertiveness of Middle School Students. International Education Studies. 2020;13(5):108-16. https://doi.org/10.5539/ies.v13n5p108
15. 15. Murray C, Zvoch K. Teacher-student relationships among behaviorally at-risk African American youth from low-income backgrounds: Student perceptions, teacher perceptions, and socioemotional adjustment correlates. Journal of Emotional and Behavioral Disorders. 2011;19(1):41-54. https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/1063426609353607
16. Hofmann SG, Kashdan TB. The Affective Style Questionnaire: Development and Psychometric Properties. Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment. 2010;32(2):255-63. https://doi.org/10.1007/s10862-009-9142-4

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]

17. Gambrill ED, Richey CA. An assertion inventory for use in assessment and research. Behavior Therapy. 1975;6(4):550-61. https://doi.org/10.1016/S0005-7894(75)80013-X
18. Magnier-Watanabe R, Uchida T, Orsini P, Benton CF. Organizational virtuousness, subjective well-being, and job performance: Comparing employees in France and Japan. Asia-Pacific Journal of Business Administration. 2020. https://doi.org/10.1108/APJBA-10-2019-0210
19. Fatehi A, Fooladchang M, Abedi F. The mediating role of behavioral self-regulation in relation of family function dimensions and assertiveness. 2017. [Persian] https://jpmm.marvdasht.iau.ir/article_2444.html
20. Wingbermühle E, Egger J, Verhoeven W, van der Burgt I, Kessels R. Affective functioning and social cognition in Noonan syndrome. Psychological medicine. 2012;42(2):419-26. https://doi.org/10.1017/S0033291711001115
21. Roelofs RL, Wingbermühle E, Freriks K, Verhaak CM, Kessels RP, Egger JI. Alexithymia, emotion perception, and social assertiveness in adult women with Noonan and Turner syndromes. American Journal of Medical Genetics Part A. 2015;167(4):768-76. https://doi.org/10.1002/ajmg.a.37006
22. Huang C-C, Chen Y, Greene L, Cheung S, Wei Y. Resilience and emotional and behavioral problems of adolescents in China: Effects of a short-term and intensive mindfulness and life skills training. Children and Youth Services Review. 2019;100:291-7. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.03.015
23. Azevedo ÂS, Dias PC, Salgado A, Guimarães T, Lima I. Teacher-student relationship and self-regulated learning in Portuguese compulsory education. Paidéia (Ribeirão Preto). 2012;22:197-206. https://doi.org/10.1590/S0103-863X2012000200006
24. Pianta RC, Belsky J, Vandergrift N, Houts R, Morrison FJ. Classroom effects on children's achievement trajectories in elementary school. American Educational Research Journal. 2008;45(2):365-97. https://doi.org/10.3102/0002831207308230
25. Sakiz G, Pape SJ, Hoy AW. Does perceived teacher affective support matter for middle school students in mathematics classrooms? Journal of school Psychology. 2012;50(2):235-55. https://doi.org/10.1016/j.jsp.2011.10.005
26. Skinner E, Pitzer J, Brule H. The role of emotion in engagement, coping, and the development of motivational resilience. International handbook of emotions in education. 2014:331-47. https://doi.org/10.4324/9780203148211.CH17
27. McCormick A, Meijen C, Anstiss PA, Jones HS. Self-regulation in endurance sports: theory, research, and practice. International Review of Sport and Exercise Psychology. 2019;12(1):235-64. https://doi.org/10.1080/1750984X.2018.1469161
28. Collins D, Willmott T, Collins L. Periodization and self-regulation in action sports: Coping with the emotional load. Frontiers in Psychology. 2018;9:1652. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01652
29. Ubago-Jiménez JL, González-Valero G, Puertas-Molero P, García-Martínez I. Development of emotional intelligence through physical activity and sport practice. a systematic review. Behavioral Sciences. 2019;9(4):44. https://doi.org/10.3390/bs9040044
30. Mamak H. Determination of Assertiveness and Loneliness Status of Students At Ömer Halisdemir University Physical Education and Sports Teaching and Coaching Education Department. European Journal of Physical Education and Sport Science. 2018. https://oapub.org/edu/index.php/ejep/article/view/1647

[Downloaded from jcsnp.ir on 2026-11-01]